

Sygn. akt II CSK 606/16

POSTANOWIENIE

Dnia 23 marca 2017 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Anna Kozłowska

w sprawie z wniosku Z. S. i J. S.
przy uczestnictwie E. Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w P.
o ustanowienie służebności przesyłu,
na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej
w dniu 23 marca 2017 r.,
na skutek skargi kasacyjnej wnioskodawców
od postanowienia Sądu Okręgowego w G.
z dnia 12 kwietnia 2016 r., sygn. akt V Ca (...),

odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

UZASADNIENIE

Sąd Najwyższy, zgodnie z art. 398⁹ § 1 k.p.c., przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania jeżeli w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona.

Wnioskodawcy we wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania wskazali na potrzebę wykładni art. 172 § 2 w związku z art. 292 k.c., a więc przesłankę z art. 398⁹ § 1 pkt 2 k.p.c. Wskazywali, że brak decyzji wydanej w trybie art. 2 ust. 3 ustawy z dnia 29 września 1990 r. o zmianie ustawy o gospodarce gruntami i wywłaszczaniu nieruchomości (Dz.U. z 1990 r., Nr 79, poz. 464)

uniemożliwia stwierdzenie, że doszło do przeniesienia posiadania służebności, a innych dowodów w tym zakresie w sprawie nie było.

Analiza sformułowanych wątpliwości i ich uzasadnienie wyklucza przyjęcie, że wskazana przez skarżących przesłanka przyjęcia skargi kasacyjnej do merytorycznego rozpoznania wystąpiła.

Z uzasadnienia zaskarżonego postanowienia wynika że Sąd Okręgowy nie miał wątpliwości co do tego, że przedsiębiorstwo państwowe, które przed dniem 1 lutego 1989 r. nie mogło w drodze zasiedzenia nabyć na swoją rzecz własności nieruchomości ani ograniczonych praw rzeczowych, może do okresu posiadania wykonywanego po dniu 1 lutego 1989 r. doliczyć okres posiadania Skarbu Państwa sprzed tej daty, jeżeli nastąpiło - wymagane w art. 176 § 1 k.c. - przeniesienie posiadania. Zapatrywanie to - w świetle utrwalonego obecnie stanowiska Sądu Najwyższego (zob. m.in. postanowienia: z dnia 25 stycznia 2006 r., I CSK 11/05, Biul. SN z 2006 r. Nr 5, poz. 11; z dnia 13 października 2011 r., V CSK 502/10, nie publ.; z dnia 14 października 2011 r., III CSK 251/10, nie publ.; z dnia 28 marca 2012 r., V CSK 181/11, nie publ.; z dnia 17 grudnia 2008 r., I CSK 171/08, OSNC 2010, Nr 1, poz. 15;) - należy uznać za trafne. Nie ma natomiast dostatecznych podstaw stanowisko skarżącego, że wykazanie przeniesienia posiadania mogło nastąpić wyłącznie przez przedstawienie decyzji wydanej na podstawie art. 2 ust. 3 powołanej wyżej ustawy.

Znaczenie dowodowe decyzji administracyjnej wydanej na podstawie art. 2 ust. 3 ustawy o zmianie u.g.g. było wielokrotnie podejmowane w orzecznictwie Sądu Najwyższego, przy czym Sąd Najwyższy konsekwentnie wskazywał, że decyzja ta może być uznana za dokument, o którym mowa w art. 248 k.c., stwierdzający fakt uprzedniego przeniesienia posiadania (zob. postanowienia: z dnia 18 maja 2007 r., I CSK 64/07, nie publ.; z dnia 23 stycznia 2013 r., I CSK 256/12, nie publ.; z dnia 20 września 2013 r., II CSK 10/13, OSP 2015, z. 2, poz. 17). Pogląd ten nigdy jednak nie był formułowany jako przymus przedstawienia takiej decyzji i nie może być odczytywany jako wyłączający możliwość wykazania przeniesienia posiadania w inny sposób. Sąd Najwyższy w swoich orzeczeniach, odwołując się do art. 348 k.c. stanowiącego, że przeniesienie posiadania następuje

przez wydanie rzeczy, wyrażał też pogląd, że w przypadku przeniesienia służebności przesyłowej wydanie rzeczy polega na przejęciu przedsiębiorstwa przesyłowego, którego użyteczność jest zwiększana przez korzystanie z cudzej nieruchomości w zakresie odpowiadającym służebności gruntowej (por. postanowienia Sądu Najwyższego: z dnia 20 stycznia 2015 r., V CSK 26/14; z dnia 12 lutego 2015 r., IV CSK 280/14; z dnia 15 października 2015 r., II CSK 853/14, nie publ.).

Z ustaleń faktycznych Sądu Okręgowego wynika, że Zakład Energetyczny G., to jest przedsiębiorstwo przesyłowe, w majątku którego znajdowała się, od chwili wybudowania w roku 1980 infrastruktura przesyłowa, również ta usytuowana na nieruchomości skarżących, było przedsiębiorstwem państwowym i przedsiębiorstwo to, ze swoim majątkiem, zostało włączone do przedsiębiorstwa państwowego pod nazwą (...) Okręg Energetyczny. To przedsiębiorstwo również zostało, z dniem 1 stycznia 1989 r., podzielone i na bazie majątku przedsiębiorstwa dzielonego powstało kolejne p.p., to jest Zakład Energetyczny G., który następnie podlegał działaniu ustawy z dnia 5 lutego 1993 r. o przekształceniach własnościowych niektórych przedsiębiorstw państwowych o szczególnym znaczeniu dla gospodarki państwa (Dz.U z 1993 r., Nr 16, poz. 69 ze zm.). Podziały przedsiębiorstw państwowych i powstawanie kolejnych z przekazywaniem im części majątku (a więc również ze stanowiącą ten majątek infrastrukturą przesyłową), co w odniesieniu do kwestionowanego przez skarżących okresu do 1 lutego 1989 r. zostało w sprawie wystarczająco wykazane, prowadzi do wniosku o braku dostatecznych podstaw do zanegowania ustalenia sądu, że wraz z przekazaniem majątku p.p. dochodziło też do przekazania posiadania nieruchomości skarżących w zakresie służebności skoro w takim zakresie była ona przedmiotem posiadania przedsiębiorstwa.

Mając na uwadze powyższe, należało odmówić przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania (art. 398⁹ § 2 k.p.c.).

